[ Downloaded from mail.safinahmagazine.ir on 2026-11-20 ]

[ DOR: 20.1001.1.17350689.1395.14.53.10.6 ]


# سفینه

فصلنامهٔ تخصّصی مطالعات قرآن و حدیث

«ویژهٔ عدل‌الهی»

سال چهاردهم، شمارهٔ ۵۳، زمستان ۱۳۹۵



- **صاحب امتیاز:** مؤسّسه فرهنگی نبأ مبین
- **مدیر مسئول:** محمّدحسین شهری — **Email: mh_shahri@yahoo.com**
- **سردبیر:** دکتر منصور پهلوان — **Email: pahlevan@ut.ac.ir**
- **ویراستار ارشد:** عبدالحسین طالعی — **Email: Taleie20@gmail.com**
- **طراحی لوگوی سفینه:** حمید عجمی



**فصلنامه سفینه طبق گواهی شمارهٔ ۳/۴۱۵۸ مورّخ ۸۵/۵/۲ وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری، دارای درجه علمی ـ ترویجی است.**



**نشانی:**

**تهران، خیابان شریعتی، روبه روی خیابان ملک، خیابان شبستری، خیابان ادیبی، پلاک ۲۶**

**تلفن:** ۷۷۵۰۱۱۲۵ **تلفکس:** ۷۷۵۰۶۶۰۲

**شماره استاندارد بین‌المللی (شاپا):** ۱۷۵۳ـ۰۶۸۹

**پست الکترونیک:** info@safinahmagazine.ir

**پایگاه اینترنتی:** www.safinahmagazine.ir

**کانال تلگرام سفینه:** telegram.me/safinahmag

[ Downloaded from mail.safinahmagazine.ir on 2026-11-20 ]

[ DOR: 20.1001.1.17350689.1395.14.53.10.6 ]


## هیئت تحریریّه (به ترتیب الفبا)

**دکتر رضا برنجکار** / استاد دانشگاه تهران

**دکتر پروین بهارزاده**/ استادیار دانشگاه الزهراء

**دکتر احمد بهشتی**/ استاد دانشگاه تهران

**دکتر منصور پهلوان**/ استاد دانشگاه تهران

**دکتر جلیل تجلیل**/ استاد دانشگاه تهران

**دکتر مهدی دشتی**/ دانشیار دانشگاه علّامه طباطبایی

**دکتر محمّدمهدی رکنی**/ استاد دانشگاه فردوسی مشهد

**دکتر علی شیخ‌الاسلامی**/ استاد دانشگاه تهران

**حجّت‌الاسلام حسن طارمی‌راد**/ دانشیار دانشنامه جهان اسلام

**دکتر نهلا غروی نائینی**/ استاد دانشگاه تربیت مدرّس

**دکتر مجید معارف**/ استاد دانشگاه تهران

**دکتر سیّدمحسن میرباقری**/ استادیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

**و به یاد استاد فقید:**

**دکتر حسین علی محفوظ**/ استاد دانشگاه بغداد

✧ **مدیر داخلی:** راضیه کرمی‌قلعه‌سیدی



**فصلنامهٔ سفینه از طریق بانکهای اطّلاعاتی زیر قابل دسترسی است:**

***WWW.SID.ir***

***WWW.Noormags.com***

***WWW.Magiran.com***

## راهنمای پذیرش مقالات

- ❑ مقاله ارسالی دارای نوآوری و موضوع، نکته یا نگاهی نو باشد. همچنین دارای ساختار استدلالی، تتبّع و استفاده از منابع متعدّد اصلی و دسته اوّل باشد.
- ❑ مقاله ارسالی به سفینه، نباید قبلا در نشریّه دیگری به چاپ رسیده یا در نوبت چاپ باشد.
- ❑ حجم مقاله از ۷۵۰۰ کلمه (حدود ۲۵ صفحه در قطع مجلّه) فراتر نرود.
- ❑ مقاله شامل عنوان، مقدّمه، بحث اصلی، نتیجه و کتابنامه باشد.
- ❑ مقاله به شکل تایپ شده همراه با فایل آن در قالب word یا زرنگار روی CD به نشانی دفتر سفینه ارسال، یا از طریق پست الکترونیک فرستاده شود.
- ❑ شیوه نگارش مقاله مطابق با دستور خطّ فرهنگستان زبان و ادب فارسی بوده، قواعد ویراستاری در آن رعایت شده باشد.
- ❑ مشخّصات کامل نویسنده، نام و نام خانوادگی، درجه علمی، سمَت، آثار به چاپ رسیده، تاریخ تولید (برای مستندسازی)، تاریخ ارسال، نشانی کامل پستی، پست الکترونیک و شماره تلفن، همراه با مقاله ارسال شود.
- ❑ فهرست منابع در آخر مقاله به ترتیب الفبایی نام خانوادگی نویسنده به شکل ذیل تنظیم گردد :

الف) برای کتاب: نام‌خانوادگی، نام پدیدآورنده. نام کتاب. نام مترجم یا سایر افراد دخیل. محلّ انتشار: نام ناشر، نوبت چاپ، تاریخ انتشار.

ب) برای مقاله: نام‌خانوادگی، نام پدیدآورنده. عنوان مقاله. نام مترجم یا سایر افراد دخیل. نام نشریّه، دوره یا سال انتشار، شماره مجلّه، تاریخ انتشار، شماره صفحه ابتدا و انتهای مقاله.

- ❑ ارجاع به منابع در متن مقاله، به این‌گونه باشد که پس از نقل مطلب، نام خانوادگی پدید آورنده، شماره جلد (در صورت لزوم) و صفحه مورد نظر در داخل پرانتز ذکر شود؛ مانند: (مطهّری، ج ۱، ص ۱۰۰)
- ❑ در ترجمه‌ها ارسال متن اصلی ضروری است.
- ❑ در مورد متونی که تصحیح و تحقیق می شود، نسخه عکسی مبنای چاپ ارسال شود.
- ❑ مقاله ارسالی در صورت تأیید یا عدم تأیید، بازگردانده نمی شود.
- ❑ کارشناسان متخصّص مربوط، مقالات را داوری و انتخاب می کنند.
- ❑ سفینه در زمینه مباحث اسلامی بر مبنای قرآن و حدیث، از همکاری صاحب نظران و پژوهشگران استقبال می کند.
- ❑ مسئولیّت مطالب هر مقاله، از هر نظر، به عهده نویسنده است.
- ❑ سفینه مطالب رسیده را ویرایش علمی، محتوایی، ادبی و فنّی می کند.
- ❑ نقل مطالب از سفینه به شیوه پژوهشی، با ذکر مأخذ، مانعی ندارد.

[ Downloaded from mail.safinahmagazine.ir on 2026-11-20 ]

[ DOR: 20.1001.1.17350689.1395.14.53.10.6 ]

بسم الله الرحمن الرحیم

# فهرست

سرمقاله ۵

## مقالات

بررسی شواهد منتقله بودن و نااستواری روایت خنده حام بن نوح در تفسیر مجمع البیان ـ کامران اویسی، دکتر سید رضا مؤدب ۱۰

بررسی نامهٔ امام هادی علیه‌السلام به اهالی اهواز از دیدگاه روش‌شناسی کلامی ـ دکتر محمدمهدی کرباسچی، گیتا حُرّی رضایی ۳۲

عدل الهی و مسائل مربوط به آن در میراث تفسیری مدرسه امامیه بغداد ـ دکتر عباس همامی، دکتر سمیه خلیلی آشتیانی ۶۶

ارتباط علم پیشین و اختیار عباد در آثار مرحوم میرزا مهدی اصفهانی ـ عباس شاه‌منصوری ۱۰۰

تباین علم خداوند با علوم مخلوقی؛ تنها راه حلّ اشکال جبر برخاسته از علم پیشین الهی ـ دکتر علیرضا رحیمیان، سعید رحیمیان ۱۲۵

منبع‌شناسی بداء و موضوع‌های مرتبط با آن ـ دکتر زهره اخوان مقدم، سید مجید نبوی ۱۵۲

## نکته پژوهشی

وقفة نقدية مع زيارة الجامعة ـ الدكتورسيد خليل باستان ۱۷۸

## موجز المقالات

تعریب: دکتر تحسین بدری

## چکیده مقالات به انگلیسی

ترجمه: مینا اسکویی

طرح جلد: آغاز باب البداء از کتاب التوحید شیخ صدوق نسخه خطی مورخ سال ۸۰۸ به خط محمد مهدی فارسی موجود در کتابخانه ملی.

[ Downloaded from mail.safinahmagazine.ir on 2026-11-20 ]

[ DOR: 20.1001.1.17350689.1395.14.53.10.6 ]